

حکمت

تفسیر ادبی عرفانی قرآن مجید
خواجہ عبد... انصاری

دعا کلید رحمت است و گواه عبودیت، هر کس که درب دعا بر او گشودند، درب اجابت هم گشودند، که فرمود ادعونی استجب لکم. دعا پیرایه پیوستگان است و مایه دست گرفتگان. مصطفی (ص) فرموده: دعا سلاح مومن است و پایه دین و نور آسمان ها و زمین. هر که به کاری درماند یا اورا نکبتی روی دهد، دست در دعا و تضرع زند.

درباره نظام رتبه بندی فیلم ها و سریال ها

خشت اول

زهر صالحی نیا

کارشناس سواد

رسانه

هفته گذشته درباره مفهوم انتخاب خواندید، این که انتخاب آگاهانه می تواند مسیر را برای ما روشن تر کند تا چرایی استفاده یا عدم استفاده از یک رسانه را بهتر درک کنیم. درک مفهوم انتخاب در مبحث رسانه باعث می شود ما برای رژیم رسانه ای خود تصمیم بگیریم و این مسیر انتخاب از سمت ما آغاز شود و نه از سمت رسانه. اما پیش از انتخاب، نخست باید از نظام رده بندی سنی و لزوم وجود آن بدانیم، ما امروز با حضور رسانه ها در دنیای کوچکی زندگی می کنیم، تولیدات رسانه ای از هر کجای دنیا در دسترس ما و فرزندانمان است، دانستن نظام رتبه بندی سنی در دنیا، دانستن یک زبان مشترک در استفاده از محتوای رسانه ای است. هر کشور و فرهنگ و خانواده نظام ارزشی خاص خود را دارند. در مواجهه با سیستم رتبه بندی پیشنهاد شده از سمت موسسات و کشورهای مختلف، باید آگاهانه و با دانستن دلیل و مبدا فرهنگی آن رتبه بندی، انتخاب مناسب را انجام داد و سپس از فیلتر نظام ارزشی خود آن را عبور داد. ما می توانیم انتخاب کنیم از نظام رتبه بندی مختلفی که در دنیا وجود دارد استفاده کنیم یا نکنیم، اما شناخت این دسته بندی ها و علتشان به ما دید گسترده تری نسبت به محتوای مصرفی می دهد.

قسمت پنجم

تاریخچه رتبه بندی سنی

نظام رتبه بندی سنی ابتدا در دهه ۷۰ میلادی در آمریکا توسط انجمن فیلم آمریکا با نام اختصاری (MPAA) به شیوه کنونی پایه گذاری شد، پیش از این تاریخ نیز لزوم وجود نظام رتبه بندی و بررسی فیلم ها پیش از اکران و همچنین دسته بندی محتوای فیلم ها مورد بحث و گفت و گو قرار گرفته و رتبه بندی هایی نیز انجام شده بود. در دهه ۴۰ میلادی فهرستی از فیلم های مناسب کودکان منتشر شد. از دلایل رشد و تکمیل نظام رتبه بندی می توان به میزان تولیدات و همچنین پیشرفت و تأثیر فیلم و سریال و نقشی که در زندگی افراد داشت، اشاره کرد. طی این سال ها نظام رتبه بندی از سمت انجمن تصاویر متحرک آمریکا (MPAA) تعریف و تکمیل شد، البته الزام اجرایی برای این رتبه بندی وجود ندارد اما در بسیاری از سینماهای آمریکا و دنیا، بدون درج رتبه بندی ابتدای فیلم اجازه اکران داده نمی شود و استفاده از این نظام رتبه بندی در زمان اکران و پس از آن در انتخاب افراد تأثیر پررنگی دارد. ابتدای فیلم های سینمایی صفحه ای درج می شود که رتبه بندی فیلم را مشخص می کند، دانستن علت قرار گرفتن یک فیلم در یک رده بندی سنی و محتوایی به ما این کمک را می کند که انتخاب درستی برای فرزندان در سنین مختلف داشته باشیم و حتی پیش از دیدن فیلمی که برای خود یا خانواده برگزیده ایم از محتوای کلی آن مطلع شویم. برای رتبه بندی فیلم ها چند فاکتور اصلی در نظر گرفته می شود. این فاکتورها عبارتند از: استفاده از کلمات رکیک و نامناسب، نمایش خشونت (از خشونت کلامی تا فیزیکی)، مواد مخدر و دارویی (حضور و حتی نام بردن از مواد مخدر تا فروش و نمایش مصرف)، صحنه های مبتذل و محتوای جنسی و برهنگی.

۵ دسته بندی

برای فیلم های سینمایی

درجه G: عمومی است، حاوی صحنه های غیراخلاقی، خشونت و استعمال مواد مخدر نیست، انیمیشن های کودکان برخی فیلم های کمدی، درام یا فیلم های مستند که در بردارنده مسائل غیراخلاقی و مضر برای کودکان نیستند، در این دسته قرار می گیرند.

درجه PG: نیازمند راهنمایی والدین هستند، در واقع محتوای این فیلم ها به گونه ای است که والدین باید تصمیم بگیرند تماشای این فیلم ها برای کودکانشان

مناسب است یا خیر. انجمن نخست توصیه می کند والدین فیلم ها را تماشا کنند سپس درباره آنها تصمیم بگیرند، فیلم های این دسته فارغ از صحنه های استعمال مواد مخدر است، اما ممکن است کمی خشونت داشته باشد.

درجه PG-13: مختص فیلم هایی است که تماشای آنها برای کودکان زیر ۱۳ سال نیازمند راهنمایی والدین است. در واقع به والدین تذکر می دهد ممکن است برای کودکان زیر ۱۳ سال صحنه های نامناسب داشته باشد. در این فیلم ها ممکن است مصرف مواد مخدر هم وجود داشته باشد.

درجه R: درجه R محدود شده است و صحنه های فیلم های این درجه براساس تصمیم گیری انجمن مختص بزرگسالان است و برای نوجوانان زیر ۱۷ سال مناسب نیست. تماشای این فیلم ها باید همراه با والدین صورت بگیرد و توصیه شده است

والدین ابتدا خود فیلم های این درجه را ببینند سپس با کودکان به تماشای آن بنشینند.

درجه NC-17: فیلم هایی که در این محدوده قرار می گیرند برای زیر ۱۷ سال مناسب نیستند و نباید به تماشای آنها بنشینند چون ممکن است در بردارنده صحنه هایی نامناسب باشند.

رتبه بندی در ایران

از تاریخ اردیبهشت ۱۳۹۸ رده بندی سنی از سمت سازمان سینمایی منتشر و به سینماها ابلاغ شد، اگرچه آموزش و اطلاع رسانی در این باره به صورت گسترده صورت نگرفت و لزوم اجرایی نیز در سالن های سینما برای این رتبه بندی وجود ندارد، ممکن است فیلمی این رده بندی سنی را درج نکند و در سالن سینما اکران شود یا درج کند و اکران شود و افرادی خارج از رده بندی سنی به تماشای فیلم

بنشینند.

گروه ۰+: این فیلم دارای الفاظ یا صحنه های نامناسب برای کودکان است و تماشای آن برای کودکان زیر ۹ سال توصیه نمی شود.

گروه ۱+: این فیلم دارای صحنه های نسبتاً خشونت آمیز یا دلهره آور یا استعمال دخانیات یا الفاظ نامناسب است و تماشای آن برای افراد زیر ۱۲ سال توصیه نمی شود.

گروه ۱۵+: این فیلم دارای صحنه های خشونت آمیز، ترسناک یا استعمال مواد مخدر یا روابط خلاف عرف جامعه یا زبان تند و نامناسب است و تماشای آن برای افراد زیر ۱۵ سال توصیه نمی شود.

گروه ۱۸+: این فیلم دارای صحنه های افراطی از خشونت یا صحنه های استعمال مواد مخدر یا صحنه های منافعی عفت یا الفاظ و حرکات نامناسب است و تماشای آن برای افراد زیر ۱۸ سال ممنوع است.

برنامه های تلویزیونی

در رتبه بندی برنامه های تلویزیونی نیز سیستم درجه بندی وجود دارد که محتوای آن براساس وجود الفاظ رکیک و کلمات نامناسب، وجود گفت و گوها و پیشنهادات جنسی و هر آنچه به مساله جنسی اشاره دارد، نمایش یا حضور خشونت یا خشونت فانتزی و مواد مخدر و برهنگی دسته بندی می شود، جزئی تر کردن دسته بندی در برنامه های تلویزیونی به علت همه گیری و در دسترس بودن آن است، دو عنصر در رتبه بندی محتوای تلویزیونی بررسی می شود یکی رده بندی از نظر سنی و دیگری بررسی و معرفی کلی محتوای ارائه شده:

TV-Y: برای تمامی کودکان

TV-YY: کودکان هفت سال به بالا

TV-FV: برای کودکان هفت سال به بالا طراحی شده و شامل خشونت فانتزی است. **TV-G:** با نظارت و تصمیم والدین، در این دسته بندی ممکن است خشونت وجود داشته باشد.

TV-PG: تصمیم گیری درباره دیدن این برنامه ها از سمت والدین است. در این دسته بندی ممکن است کلمات رکیک، گفت و گوی جنسی، موقعیت جنسی و خشونت وجود داشته باشد.

TV-14: والدین برای زیر ۱۴ سال این محتوا را مناسب نمی بینند، در این دسته فاکتورهای نامناسب بودن محتوا برای کودکان وجود دارد.

TV-MA: برای زیر ۱۷ سال نامناسب است و شامل صحنه های جنسی، خشونت و کلمات رکیک است.